

OBSAH

Autorova předmluva k českému vydání	13
Hledá se vize	15

A Světová politika mezi reálnou a ideální politikou

I OPĚT STARÁ REÁLNÁ POLITIKA? .....

1 Světová politika ve starém stylu: Kissinger	24
/a/ <i>Mocenská hra diplomacie</i>	24
/b/ <i>Mocenská politika jako „geopolitika“</i>	27
/c/ <i>Politika bez „mravní vnímavosti“</i>	29
/d/ <i>Etika podřízená politice?</i>	31
2 Suverénní ignorování politické morálky: Richelieu	35
/a/ <i>Namísto obecně platných hodnot státní zájem</i>	36
/b/ <i>Realizovaný machiavellismus</i>	38
/c/ <i>Alternativa: náboženský fanatismus, nebo politický cynismus?</i>	41
3 Ztělesnění reálné politiky: Bismarck	43
/a/ <i>Nikoli ideje, nýbrž zájmy</i>	44
/b/ <i>Místo vize budoucnosti vůle k moci</i>	45
/c/ <i>Moc – nejvyšší kritérium politiky?</i>	48

II ŽÁDNOU MORALIZUJÍCÍ „IDEÁLNÍ“ POLITIKU	52
1 Pokus o novou politiku: Wilson	52
/a/ <i>Nové mírové uspořádání</i>	53
/b/ <i>Je vše jen idealistická iluze?</i>	55
/c/ <i>Vítězství „realistů“?</i>	56
/d/ <i>Křížové tažení za demokracii?</i>	58
2 Spor o politickou teorii: Morgenthau	61
/a/ <i>Politika jako management moci</i>	61
/b/ <i>Odkud pochází teorie politiky moci?</i>	65
/c/ <i>Nevyřešená etická otázka</i>	68
/d/ <i>Hledání obecně platných hodnot</i>	70
3 Konflikt mezi mocí a morálkou	75
/a/ <i>Člověk jako ambivalentní bytost a moc</i>	75
/b/ <i>Jak byla objevena opatření proti zneužití moci?</i>	77
/c/ <i>„Vědecké“ ignorování etiky</i>	79
/d/ <i>Neodstranitelné napětí mezi politikou a etikou</i>	82
III POLITIKA ZALOŽENÁ NA ODPOVĚDNOSTI ...	85
1 Obrysy nového paradigmatu politiky	85
/a/ <i>Vnímat zájmy – ale jak?</i>	86
/b/ <i>Vnímat zájmy eticky odpovědně</i>	89
/c/ <i>Střední cesta mezi reálnou a ideální politikou</i>	91
/d/ <i>Od národní odpovědnosti k odpovědnosti globální</i>	94
2 <i>Étos – výzva pro politiky</i>	95
/a/ <i>Více se zdát než být?</i>	96
/b/ <i>V nouzi též nemorálně?</i>	98
/c/ <i>Smějí politici lhát?</i>	101
/d/ <i>K čemu moc?</i>	105

3	Ideály a realita	107
/a/	<i>Je étos neúčinný?</i>	107
/b/	<i>Lze s étosem vyhrát volby?</i>	110
/c/	<i>Realistická politika lidských práv?</i>	114
/d/	<i>Úspěchy politiky lidských práv</i>	117

IV SVĚTOVÝ ÉTOS JAKO ZÁKLAD SVĚTOVÉ SPOLEČNOSTI 120

1	Výzvy a odpovědi	120
/a/	<i>Vůdčí otázky a vůdčí směrnice</i>	120
/b/	<i>Obecně platné etické standardy</i>	122
/c/	<i>Hledání univerzality: Pravda a spravedlnost</i>	123
/d/	<i>Lidskost: Zlaté pravidlo</i>	127

2	Nejen práva, ale i povinnosti	129
/a/	<i>K člověku od počátku patří povinnosti</i>	129
/b/	<i>Ne všechny povinnosti plynou z práv</i>	131
/c/	<i>Co s právy bez mravů?</i>	132

3	První formulace světového étosu	135
/a/	<i>Jak se má světový étos konkretizovat? Kritéria</i>	135
/b/	<i>Co se má jako světový étos konkretizovat? Obsahy</i>	138
/c/	<i>Jádro globálního étosu</i>	140
/d/	<i>Povinnost věrohodnosti</i>	142

V SVĚTOVÝ MÍR – VÝZVA SVĚTOVÝM NÁBOŽENSTVÍM 145

1	Střet nebo smír mezi civilizacemi?	146
/a/	<i>Hlubinný rozměr konfliktů ve světové politice</i>	146
/b/	<i>Náboženství – chybějící rozměr státnického umění</i>	151
/c/	<i>Varovný příklad: Jugoslávie</i>	153
/d/	<i>Válka kvůli míru?</i>	160

2	Co drží moderní společnost pohromadě?	164
/a/	<i>Časové diagnózy</i>	164
/b/	<i>Postoje dezintegrující společnost</i>	167
/c/	<i>Tři modely Evropy</i>	171
/d/	<i>Étos není náhražkou náboženství</i>	176
3	Opatření přizpívající k důvěře mezi náboženstvími	178
/a/	<i>Náboženství ve spleti států</i>	178
/b/	<i>Jak se stavět k islamismu a k fundamentalismům?</i>	180
/c/	<i>Co dělat v oblastních, národnostních a mezinárodních konfliktech?</i>	183
/d/	<i>Osobní doslov křesťana pro křesťany</i>	187

B Světové hospodářství mezi státem, blahobytu a neokapitalismem

I	GLOBALIZACE V DVOJÍM SVĚTLE	195
1	Globalizace – strukturální revoluce ve světovém hospodářství	196
/a/	<i>Globalizace je nevyhnutelná</i>	197
/b/	<i>Globalizace je ambivalentní</i>	198
/c/	<i>Globalizace je nevypočitatelná</i>	202
/d/	<i>Globalizaci lze řídit</i>	204
2	Krise státu blahobytu	207
/a/	<i>Švédský model</i>	207
/b/	<i>Stát blahobytu nezbourat, nýbrž přestavět</i>	210
3	Ani neokapitalismus není řešením	212
/a/	<i>Americký model</i>	212
/b/	<i>Jedině zisk?</i>	218

II	KTERÝ GLOBÁLNÍ KONCEPT HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY?	222
1	Čisté tržní hospodářství?	222
/a/	<i>Ekonomický ultraliberalismus: Milton Friedman</i>	224
/b/	<i>Volný trh a omezený stát</i>	227
/c/	<i>Domestikace étosu ekonomii</i>	229
/d/	<i>Je liberální tržní hospodářství prostě přírodní zákon?</i> ..	231
2	Sociálně tržní hospodářství	235
/a/	<i>Sociální liberalismus: Ludwig Erhard</i>	236
/b/	<i>Volný trh a sociální vyrovnání</i>	240
/c/	<i>Krizové doby</i>	242
/d/	<i>Nové výzvy: Ekologie a étos</i>	245
3	Globální tržní hospodářství si žádá globální étos	249
/a/	<i>Odmítáme ekonomický imperialismus</i>	249
/b/	<i>Tržní hospodářství ve službách člověka</i>	253
/c/	<i>Étos má primát oproti ekonomii a politice</i>	254
/d/	<i>Úkoly globálního hospodářství</i>	257
III	HOSPODÁŘSTVÍ ZALOŽENÉ NA ODPOVĚDNOSTI	262
1	Eticky motivovaná politika světového řádu	262
/a/	<i>Jsou deklarace a proklamace bez užitku?</i>	263
/b/	<i>Lidská práva a lidské povinnosti. Mezinárodní komise pro politiku světového řádu (1995)</i>	266
/c/	<i>Rozvoj, nejen ekonomický růst: Světová komise pro kulturu a rozvoj (1995)</i>	270
/d/	<i>Humanita konkrétně: Rada pro vzájemnou spolupráci (InterAction Council) (1996)</i>	275
2	Obrysy nového paradigmatu hospodářské etiky	278
/a/	<i>Konstanty a proměnné</i>	278
/b/	<i>Nechceme neekonomickou etiku charakteru ideálních ekonomů</i>	280

/c/ <i>Nechceme bezcharakterní etiku úspěchu reálných ekonomů</i>	282
/d/ <i>Eticky odpovědné hospodaření</i>	283
3 <i>Trvalý rozvoj a světový étos</i>	287
/a/ <i>Jak zdůvodnit péči o budoucnost?</i>	288
/b/ <i>Cíl a kritérium: člověk v hodnotném prostředí</i>	291
/c/ <i>Problém motivace</i>	292
IV ÉTOS, PODNIKÁNÍ A MANAŽER	296
1 <i>Principy podnikatelského étosu</i>	297
/a/ <i>Nejen pro akcionáře, nýbrž pro všechny aktéry</i>	298
/b/ <i>Základní hodnoty a postoje</i>	300
/c/ <i>Asijské hodnoty proti západním?</i>	301
/d/ <i>Nepohodlné otázky, praktické podněty</i>	304
2 <i>Étos – výzva pro manažery</i>	308
/a/ <i>Odkud brát sílu k vedení?</i>	309
/b/ <i>Podnikatelská kultura není možná bez kultury osobnosti</i> . .	311
/c/ <i>Podnikatelské poradenství: Machiavelli pro manažery?</i> . .	312
/d/ <i>Finanční a politické skandály</i>	316
3 <i>Má étos v hospodářství šanci?</i>	318
/a/ <i>Mimo dobro a zlo?</i>	318
/b/ <i>Šance morálního podnikání</i>	320
/c/ <i>Od víry (Creed) k penězům (Cash): „Singapurský sen“</i> . .	322
/d/ <i>Vedoucí síly musí vycházet ze základního eticko-náboženského postoje</i>	324
Závěrem	327
Poznámky	328
Poděkování	363